

**Toespraak van mr. E.J. van der Poel, president van het
Gemeenschappelijk Hof van Justitie bij gelegenheid van de installatie
van mevrouw mr. S.E. Sijsma en mevrouw mr. S.M. Christiaan als leden
van dit Hof op 23 januari 2015**

Ik open hierbij de zitting van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie.

Een bijzonder welkom voor onze genodigden:

de Gouverneur van Curaçao, mevrouw George-Wout;
de Voorzitter van de Staten, de heer Franco;
de Minister van Justitie, de heer Navarro;
de Minister van Staat en oud-president van dit Hof, de heer Saleh en
mevrouw Saleh;
de ondervoorzitter van de Raad van advies, mevrouw Doran-Scoop;
de voorzitter van de Algemene rekenkamer, mevrouw Wederfoort;
de Ombudsman, mevrouw Martijn;

Militaire, consulaire en burgerlijke autoriteiten;
Leden van de Balie en het notariaat;

Familieleden en genodigden van de te installeren rechters;

Collega's en medewerkers van het Hof en Parket;

U allen heet ik van harte welkom op deze plechtige maar vooral ook
feestelijke installatiezitting.

Naast en achter mij zitten rechters van de verschillende vestigingen van dit
Hof, uit Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Bonaire.

Aan uw linkerkzijde zit de Procureur-Generaal en leden van het Openbaar
Ministerie en aan uw rechterzijde de griffier.

Als president van dit Hof zal ik deze zitting leiden.

Wat kunt u van ons verwachten.

Wij gaan zo over tot de formele installatie op requisitoir van de Procureur-
Generaal door voorlezing van het Koninklijk Besluit tot benoeming.

Vervolgens zijn er toespraken van mij, de Procureur-Generaal en de nieuwe Deken van de Orde van advocaten. Tenslotte zal een van de geïnstalleerde rechters een dankwoord uitspreken.

En last but not least, de receptie op de formuren van de hier achter liggende boogjes. U kunt dan onze nieuwe rechters feliciteren.

Ik geef nu graag het woord aan de Procureur-Generaal voor het houden van zijn requisitoir.

Thans verzoek ik de griffier om het Koninklijk Besluit tot benoeming voor te lezen.

Met de voorlezing van deze besluiten is de installatie van mrs. Sijsma en Christiaan een feit en zouden we gelijk naar de borrel kunnen gaan.

Maar ik heb u toespraken in het vooruitzicht gesteld en daarin wil ik u niet teleurstellen. Bovendien wilt u vast iets meer horen over onze nieuwe rechters en ook aan die nieuwsgierigheid wil ik graag tegemoet komen.

Laat ik beginnen met de rechter die nu al vijf maanden in ons midden is: mr. Sarah Sijsma.

Afkomstig van de rechtbank Amsterdam, waar zij de afgelopen zeven jaar zowel in de strafrechtspraak als in de civiele rechtspraak werkzaam is geweest. Daarvoor was zij rechter in opleiding (raio) en daarbij heeft zij ook ervaring als advocaat opgedaan.

Die belangstelling voor de advocatuur is kennelijk al veel eerder ontstaan want in 1994 heeft mr. Sijsma bij een advocatenkantoor op Curaçao stage gelopen. Ik denk dat toen de basis is gelegd van haar belangstelling om hier te gaan wonen en werken.

Zij is een volhouder want al in 2008 heeft zij blijk gegeven van haar belangstelling om rechter in dit Hof te worden en dat heeft zij daarna jaarlijks herhaald en nu is mr. Sijsma dus benoemd.

Open en toegankelijk, positief ingesteld, hard werkend en met humor. Dat zijn haar eigenschappen die bijdragen aan een goede sfeer in het team, maar ook van pas komen op een zitting waar de emoties hoog kunnen oplopen. Zoals de Amsterdamse president tegen mij zei: van haar zal je (en ze bedoelde natuurlijk het hof) veel plezier hebben. En daar rekenen wij op.

Sarah, hartelijk welkom in ons midden en daarbij betrek ik ook jouw man en kinderen.

Ik was nauwelijks tot president benoemd en nog bezig met het pakken van mijn koffers toen ik een email kreeg van onze andere nieuwe rechter, mr. Solange Christiaan.

Mijn bijzondere interesse werd gewekt doordat zij een yu di Korsow is, hier geboren en opgegroeid en na haar rechtenstudie in Nederland gebleven.

In de mail stond dat zij graag naar Curaçao wilde terugkeren en wat is dan de beste plaats om een overtocht naar de Cariben te bespreken? In een poffertjeskraam op het Malieveld in Den Haag. Dat hebben wij dan ook gedaan.

Wat mij van dat gesprek is bijgebleven is de stelligheid waarmee zij zei: het voelt alsof het eiland mij terugroept.

Ik heb haar voorgehouden dat hier veel is veranderd en dat het zijn van rechter veel meer beperkingen met zich brengt dan in Nederland. Maar daar zag zij niet tegenop en met alles wat hier gebeurde was haar verbondenheid met dit land ogenschijnlijk alleen maar groter geworden.

Dat haar ouders en zusters hier zijn werkte natuurlijk mee.

De tienjarige loopbaan van mr. Christiaan bij een gerenommeerd advocatenkantoor in de werkstad Rotterdam klonk mij als muziek in de oren en ik denk dat de Deken dat met mij eens is.

Het is voor een rechter goed als deze uit ervaring weet wat het is om als advocaat aan de andere kant van de tafel te staan. Haar specialisatie in litigation, want ook het aansprakelijkheidsrecht wordt tegenwoordig modieus in het Engels vertaald, sprak aan.

Het is hier nog niet zo als in Amerika. Als je met je karretje in de supermarkt in de weg staat, krijg je niet te horen: "I sue you", maar iedereen die de kranten leest weet wie er allemaal voor de rechter worden gebracht om voor van alles aansprakelijk te worden gesteld. Dat zijn veel zaken.

Het oplossend vermogen in conflicten lijkt soms gering, mediation ver weg, en uiteindelijk moet dan maar de rechter het verlossende woord spreken.

Daar zijn wij overigens ook voor, maar het zou goed zijn indien er een collectieve bezinning zou plaatsvinden over alternatieve geschilbeslechting, althans verplichte bemiddeling in bepaalde zaken (ik denk bijvoorbeeld aan familiezaken) alvorens de deur naar de rechter open gaat.

De maatschappij verhardt en dan is het juist verstandig om initiatieven te nemen om die verharding af te vlakken. Het Hof wil daar graag over meedenken.

Ik keer terug naar mr. Christiaan.

Na 10 jaar advocatuur is zij rechter geworden in Haarlem. En wat heeft de Haarlemse rechtbank met haar civielrechtelijke specialisatie in het aansprakelijkheidsrecht gedaan? Haar ingezet in de strafsector en belast met de berechting van zaken die te maken hebben met drugs en zware criminaliteit.

Daar plukken wij overigens nu de vruchten van, want mr. Christiaan werkt hier als rechter-commissaris in strafzaken. Overigens in combinatie met de civiele rechtspraak.

In het algemeen zijn onze rechters generalisten en dat moet ook in deze betrekkelijk kleine organisatie die een veelheid aan rechterlijke taken moet vervullen. De functie van rechter-commissaris is daarbij extra bijzonder.

Van een rechter-commissaris in strafzaken wordt namelijk veel gevraagd. Mr. Christiaan moet, evenals haar collega rechter-commissaris, snel, onder hoge druk en met betrekkelijk weinig informatie vaak lastige afwegingen over strafrechtelijke onderzoeken en vrijheidsbeneming maken.

Die rechterlijke toets is belangrijk en moet niet te lichtvaardig worden ingeschat. Vrijheid is een groot goed en alleen indien er een ernstige verdenking is en er een wettelijke grond bestaat mag iemand van zijn vrijheid worden beroofd.

Tot het werk van een rechter-commissaris hoort ook het doen van huiszoekingen, midden in de nacht of zeer vroeg in de ochtend. Kortom, het is een zware baan met veel verantwoordelijkheden, waarvoor wij respect moeten hebben.

Solange, bon bini bek na kas. Mi ta dese'a'bo tur klase di eksito den bo funshon!

Afgelopen week stonden vier Ministers van Justitie met hun gebalde vuisten tegen elkaar op de foto in de krant. De krantenkop luidde Justitie-ministers kiezen voor structurele bijstand en uit de verdere mededelingen bleek dat er een samenwerking komt om de gehele justitieketen te versterken. Dat klinkt goed en het is ook noodzakelijk.

Maar Ministers van Justitie, vergeet daarbij het Hof niet. Als alleen de opsporings- en vervolgingscapaciteit worden vergroot, met meer rechercheurs, forensische specialisten en officieren van justitie en er niet wordt gekeken naar de rechterlijke macht, dan zal dat niet goed gaan.

De keten is zo sterk als de zwakste schakel en er moet voor worden gezorgd dat de rechterlijke macht niet de zwakste schakel wordt. Integendeel, in een rechtsstaat moet dat de sterkste schakel zijn.

De realiteit is echter dat wij thans maar een beperkt aantal strafrechters hebben en er komen veel bewerkelijke strafzaken op ons af. Er liggen plannen van het Hof om te zorgen voor uitbreiding van onze capaciteit, maar het wachten is op beslissingen die dit mogelijk maken.

De voortekenen zijn echter goed. Indien u zo meteen over de binnenplaats naar de receptie loopt ziet u de resultaten van een ingrijpende verbouwing en uitbreiding van het kabinet van de rechter-commissaris met nieuwe cellen, goede werkkamers en beveiliging.

Dank aan de Ministers van Justitie en Financien van Curaçao die dit mogelijk hebben gemaakt. En als dadelijk de hal van dit monumentale gebouw ook is aangepast aan eisen van deze tijd en publieksvriendelijker is geworden, dan kunnen we vooruit.

Er blijft altijd wat te wensen over, maar het Hof stelt zich bescheiden op en als er iets wordt gevraagd dan is dat ook echt nodig en dat geldt ook voor het volgende.

Volgende week wordt de Magnus-zaak in hoger beroep behandeld. Dat leidt weer tot uitgebreide veiligheidsmaatregelen die het onmogelijk maken om in dit gebouw andere zittingen te houden. Voor Punda en omgeving is het weer een flinke belasting.

Ik herhaal nog maar eens de wens van het Hof om voor zittingen die uitgebreide veiligheidsmaatregelen vergen de beschikking te krijgen over een geschikte en beveiligde locatie buiten het centrum, zodat het Stadhuis open kan blijven voor gewone rechtszittingen en voor het publiek.

Dat hoeft geen permanente zittingszaal te zijn, zoals de “bunker” in Amsterdam of de extra beveiligde zittingszaal bij Schiphol. Gedacht wordt aan een locatie die enkele keren per jaar kan worden gebruikt en wordt beveiligd door lokale diensten.

De inrichting hoeft ook niet bijzonder te zijn. Als het maar een gebouw is waar een rechtszitting kan worden gehouden onder omstandigheden die het openbaar karakter van de behandeling van de rechtszaak waarborgen.

De rechters brengen wel de dossiers, de hamer en het groene kleed over de tafel mee. Voor de rest zijn wij afhankelijk van de medewerking van politie en justitie, waarover wij geen zeggenschap hebben. We kunnen het alleen maar verzoeken en dat doe ik dan nog maar eens in het belang van een goede rechtspleging.

Vandaag hebben wij met alle rechters een hofvergadering gehouden. Het resultaat daarvan is dat wij weer twee lokale rechters in opleiding voor benoeming tot rechter hebben voorgedragen.

Het zijn mr. Sigmar Carmelia en mr. Nicole Martinez, die met succes alle stages hebben doorlopen en het vereiste hoge niveau hebben aangetoond, zowel hier als in Nederland. Dat is in de eerste plaats hun eigen verdienste, maar het toont ook aan dat onze werving en opleiding goed zijn.

Masha pabien Sigmar en Nicole. Jullie zullen bij de volgende ronde worden geïnstalleerd.

Niet lang geleden is mr. Engelbrecht als lokale rechter in Aruba geïnstalleerd en met de terugkeer van mr. Christiaan zijn er dus in korte tijd vier rechters van eigen bodem tot dit hof toegetroten.

Zoals ik twee weken geleden tegen de parlementariërs tijdens het IPCO (het overleg tussen de vier parlementen) heb gezegd: wij zoeken de beste kandidaten voor het rechterschap en lokale rechters hebben voor dit Hof en voor deze landen duidelijk meerwaarde.

Daarom wordt doorgedaan met de werving en selectie van juristen voor het rechterschap in deze landen. Volgende maand worden er weer vier lokale juristen in opleiding genomen en gelet op het grote aantal sollicitanten verwachten we ook in de toekomst te kunnen oogsten.

Intussen blijven wij de komende jaren behoefte hebben aan tijdelijke bijstand uit de Nederlandse rechterlijke macht. Deze zomer zullen weer een aantal van de hier achter mij zittende rechters naar Nederland terugkeren en gelukkig hebben we vandaag in de hofvergadering de nodige opvolgers kunnen selecteren.

Het Hof is dus geen rustig bezit en blijft in beweging waarbij wij ons verder ontwikkelen, zowel vakinhoudelijk als in de dienstverlening aan de samenleving. Er valt nog veel te doen.

Met deze woorden kom ik aan het slot van mijn betoog en geef ik graag het woord aan de Procureur-Generaal.